

Onderzoek eerst alle gevolgen van 'insectengif' op lange termijn

De mening van de krant, verwoord door leden van de hoofdredactie en senior redacteuren.

Ooit werden ze verwelkomd als het milieuvriendelijker alternatief voor de landbouwgiften die massaal over de akkers met maïs, koolzaad en andere gewassen gespreeid werden. Naar nu blijkt richten ze toch meer schade aan dan gedacht, en niet alleen aan de honingbij. Neonicotinoïden, gif dat niet op maar in de plant wordt gestopt, blijkt vooral ook huis te houden onder andere insecten, zoals motten, vlinders en hommels. En daarmee worden ook de vogels getroffen die zich hiermee voeden. In gebieden waar veel neonicotinoïden worden gebruikt, daalt het aantal spreeuwen, boerenzwaluwen, veldleeuweriken en ringmussen. Daarmee komt het delicate evenwicht tussen soorten in gevaar. Bij introductie in de jaren negentig leken de neonicotinoïden, die inwerken op het zenuwstelsel van insecten, milieuvriendelijker en effectiever dan hun voorgangers. Maar dat lijkt steeds moeilijker vol te houden.

In elk geval is meer onderzoek nodig naar de gevolgen op lange termijn voor bodem en water, en de biodiversiteit. Die zijn bij introductie niet goed onderzocht. Met een eerder ingesteld - beperkt - moratorium op het gebruik is al tijd gewonnen, tijd die goed gebruikt is voor deze recente studie van het hoogste onafhankelijke wetenschapsorgaan van Europa, de EASAC. Die koepel van wetenschapsacademies heeft alle bekende kennis nog eens goed en eerlijk op een rij gezet, wat heeft geleid tot de dringende constatering dat het gif meer schade aanricht dan eerst gedacht. Daar kan niemand meer omheen, ook de fabrikanten niet.

Wat te doen? Misschien is een

totaalverbod de oplossing; in afwachting van nieuwere middelen. De huidige omvang van voedselproductie kan niet op peil blijven zonder enige vorm van landbouwgif, hoe welkom alternatieve bestrijdingswijzen ook zijn.

Ook moet de EU terug naar haar eigen principes voor gewasbestrijding. Die luiden dat men 'plaagbestrijding met laag gebruik van pesticiden' nastreeft. Eigenlijk is deze jongste generatie landbouwgiften slachtoffer van het eigen succes: doordat het zo makkelijk uit voorzorg wordt aangebracht op de zaden, als een soort laagje, is het gebruik op talloze planten enorm toegenomen. Beter is het om gebruik pas toe te staan als er schade is opgetreden. Ook moet de wetenschap met de landbouw op zoek naar vernieuwende productiemethoden, meer in afwisseling met biolandbouw. Want bij een te groot verlies aan biodiversiteit verliest iedereen, niet alleen de hommel of de huismus.